

- тронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1377737&Site=COE&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864>. – Назва з екрану.
3. Конституція України // Відомості Верховної Ради України (ВВР).– 1996.– № 30.– ст. 141
 4. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13.01.2011 № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР).– 2011.–№ 32.– ст. 314
 5. Право на доступ до інформації як елемент правового статусу особи [Електронний ресурс] / Демчук О.С. – 2012. – Режим доступу: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/n0012323-12>. – Назва з екрану.
 6. Рекомендація Rec (2002) 2 Про доступ до офіційних документів [Електронний ресурс] / Рада Європи. – Режим доступу: URL: <http://www.coe.kiev.ua/docs/km/m%2895%294.htm>. – Назва з екрану.
 7. Article 19. Коментар щодо проекту Закону України «Про доступ до публічної інформації» [Електронний ресурс] / Article 19.– Лондон.– 2009. – Режим доступу: URL: <http://www.article19.org/data/files/pdfs/analysis/ukraine-comment-information.pdf>. – Назва з екрану.
 8. ACT of 6 September, 2001 on access to public information [Електронний ресурс] // Journal of Laws. -2001. – Режим доступу: URL: <http://www.rti-rating.org/files/pdf/Poland.pdf>.– Назва з екрану.
 9. Federal Act Governing Access to Information held by the Federal Government (Freedom of Information Act) [Електронний ресурс] // Federal Law Gazette. -2005. – Режим доступу: URL: <http://www.rti-rating.org/files/pdf/Germany.pdf>.– Назва з екрану.
 10. Law on free access to information of public importance [Електронний ресурс]. – Режим доступу: URL: <http://www.rti-rating.org/files/pdf/Serbia.pdf>.– Назва з екрану.
 11. Country Data [Електронний ресурс] // Global Right to Information Rating. – Режим доступу: URL: <http://www.rti-rating.org>.– Назва з екрану.
 12. The Johannesburg Principles on National Security, Freedom of Expression and Access to Information [Електронний ресурс] // Article XIX. – 1996. – Режим доступу: URL: <http://www.article19.org/data/files/pdfs/standards/joburgprinciples.pdf>.– Назва з екрану.
 13. The public's right to know principles of freedom of information legislation [Електронний ресурс].– 1999. – Режим доступу: URL: <http://www.article19.org/data/files/pdfs/standards/righttoknow.pdf>. – Назва з екрану.

Є. О. Шевченко,
*студент IV курсу факультету міжнародних відносин
Інституту міжнародних відносин,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка*

ВІДНОСИНИ УКРАЇНСЬКОЇ НАРОДНОЇ РЕСПУБЛІКИ З КРАЇНАМИ АНТАНТИ

До блоку країн Антанти в ході Першої світової війни входили такі держави як Франція, Великобританія, Росія. Зважаючи на політичну ситуацію на українських землях Антантою було прийнято вважати лише дві країни: Францію та Великобританію, а Росія, яка також входила до цього блоку, була іншим вектором відносин. На початку Україну мало хвилювали справи протистояння двох блоків, адже вона вважалася суто об'єктом міжнародних відносин на той час.

До моменту проголошення Української Народної Республіки, 9 листопада 1917 року Третім Універсалом, зовнішня політика Центральної Ради була номінативною, тобто по суті ніяких зовнішньополітичних зрушень зроблено не було, якщо не брати до уваги місії представників Центральної Ради до Петрограду з метою вибурювання автономних прав, але й вони не приносили бажаного успіху. Пізніше вектор її політики направлений на відносини з країнами Антанти був вже певною мірою визначений. Підтверджується це формулюванням Центральною Радою цілей у відносинах з Антантою, так і місіями французів та британців на терени УНР. Отже, навіщо Українській Народній Республіці за Центральної Ради потрібні були країни Антанти, а державам Антанти відносини з такою псевдодержавою як УНР?

Найбільшу активність у відносинах УНР за часів Центральної Ради проявляла Франція. У травні 1917 року до Києва приїхав міністр продовольства Франції А.Тома, але який не звернувши уваги на ЦР провів зустріч з представниками рад солдатських і робітничих депутатів [1]. Це був лише перший неефективний приїзд представника Франції до УНР, адже надалі були здійснені візити до УНР таких французів як генерал Табуї та полковника Перл'є, які мали на меті дізнатися про військовий стан Української Народної Республіки. Отже, на початку конкретних цілей їх місії не мали. Після проголошення УНР, були призначенні офіційні представники Франції та Великобританії при уряді УНР [2]. Представники Франції та Великобританії виголошували гучні промови про підтримку Української Народної Республіки, Це пояснювалось тим, що вони намагалися використати УНР у воєнних цілях, тобто для з'єднання Південно-Західного та Румунського фронтів за допомогою об'єднаної армії УНР, Польщі та Чехословаччини. Україна спочатку погодилась, але цей курс Центральної Ради мало того був не вигідним, він не підтримувався українським народом, так і Антанта не надавала ніякої допомоги Українській Народній Республіці.

Керівники Центральної Ради щодо Антанти проводили таку політику, щоб добитися свого офіційного визнання країнами Антанти, а Антанта в свою чергу вела подвійну політику, це проявлялося в тому що вона ніби і підтримувала УНР, але й не зрікалася своїх поглядів щодо підтримки Російської імперії, та можливої контрреволюції більшовикам. Коли Українська Народна Республіка зрозуміла, що Антанта не має на меті вживати якихось дієвих заходів на захист УНР від Росії, то УНР почала робити суцільно протилежно переорієнтацію своєї зовнішньої політики на підтримку відносин з країнами Центрального блоку. Францію та Великобританія всіляко намагалися утримати Українську Народну Республіку від налагодження відносин з Німеччиною, Австро-Угорщиною та іншими країнами Четверного Союзу. Щоб УНР не перекинулась на шлях співробітництва з Центральними країнами Франція та Великобританія у грудні 1917 року визнають її де-факто. Перед укладанням Брестського мирного договору, Українська Народна Республіка звертається до Антанти, по-перше з проханням визнати її незалежною державою, по-друге домогтися від країн Антанти фінансової підтримки, а також підтримки промисловості України. А Антанта в свою чергу висуває свої вимоги, і вони повністю підкреслювати те, що Антанта намагається усіма заходами утримати УНР від переговорів з Центральними державами і тому проголошують про те,що УНР має за-

певнити Антанту в тому, що вона не буде укласти сепаратного миру з Четвертим союзом [2]. Країни Антанти запевняли про надання військової допомоги УНР, і що після надання гарантій про не співпрацю з Центральними державами, вона визнає незалежність УНР. Але допомоги з її боку ніякої не було. Тому відповідно, у Української Народної Республіки не було іншого виходу, аніж сформувати делегацію від УНР на чолі з Голубовичем до Бреста з метою спочатку бути присутньою при переговорах, а потім вже укласти Брестський мирний договір з Центральними державами, саме той договір, якого так боялась Антанта в контексті відносин з УНР. Таким чином, стан відносин Української Народної республіки за часів Центральної Ради з країнами Антанти можна охарактеризувати як декларативні і непродуктивні.

Після проведення Хліборобського конгресу і приходом до влади в квітні 1918 року гетьмана Павла Скоропадського, Українську Народну Республіку було перейменовано на Українську державу. Антанта взагалі не визнавала таке утворення як Гетьманська держава на чолі з гетьманом Павлом Скоропадським і вважала, що цей уряд повністю пронимецький, та взагалі маріонетковий уряд Німеччини, і що Скоропадський повинен бути негайно відсунутий від влади.

Зі скиненням Павла Скоропадського, Гетьмана Української Держави, в ході державного перевороту, до влади 9 грудня 1918 року приходить Директорія, яка відновлює назву українських земель – Українська Народна Республіка. З приходом до влади Директорія УНР не має чітко визначених пріоритетів у веденні справ на міжнародній арені, і свідчать про це її перші зовнішньополітичні акти, в яких йшлося, що УНР повністю займає позицію нейтралітету та має на меті розвивати дружні відносини з усією світовою спільнотою [4]. Але ці промови по суті були більш декларативними, адже насправді під час приходу до влади Директорія знаходилась у тяжкому стані, бо середовище у якому вона отримала владні повноваження було повністю не сприятливе для нормалізації політичного стану. Майже вся територія України була оточена, з різних боків нависали над українськими землями ворожі армії: на заході – польська, на півдні – білогвардійці, а на частинах півночі і сходу існувала небезпека з боку Червоної армії. Ця ситуація підтверджує те, що заклики до миру на міжнародній арені, це – промови на загал, що УНР в принципі має на меті сприяння припинення війни, але суто національне питання її хвилювало набагато більше. В цій скрутній ситуації Директорія мала лише один вихід – пошук впливового союзника. І ось влада тогочасної Української Республіки опиняється перед складним вибором: або Радянська Росія або Антанта [5]. Негативним моментом у веденні зовнішньої політики Директорії було те, що в середині самого правління УНР не було чіткої єдиної окресленої стратегії у виробленні пріоритетного вектору розвитку зовнішньої політики між політичними діячами складу Директорії. Головні представники Директорії, зокрема Чехівський, Грушевський, Винниченко хотіли встановити курс на налагодження відносин з Радянською Росією, а керівники військових структур УНР, а саме Петлюра, Коновалець, Греков, намагалися відстояти свої ідею на зближення з країнами Антанти.

В середині грудня 1918 року країни Антанти розпочали інтервенцію на території УНР. В цих подіях Антанта виступала підтримкою білогвардійських військ очолюваних А. Денікіним та опонентом більшовиків. Щодо відношення

Антанти до самої Української Народної Республіки, то вона не збиралася визнавати навіть діючий керівний уряд Директорії УНР, та в загальному плані була повністю проти будь-яких сепаратистських рухів в світі, а зокрема, і в Російській імперії. Інтервенція почалася з 17 грудня 1918 року, коли французькі війська прибули до Чорного моря на територію Одеси. Варто зважати на те, що контингент Антанти висадився на території УНР з гаслами проти більшовиків, але і УНР також ввели проти них боротьбу. Доки в середині Директорії між політиками точилися суперечки з ким координувати свої дії, Антанта вирішила підтримати не УНР, а війська білогвардійців. Тоді Директорія УНР надсилає ноту країнам Антанти, з метою в'яснити, чи правомірним є розташування іноземних військ на українській території [1]. Але країни Антанти не звертаючи на це уваги, продовжували вести співпрацю з білогвардійцями, але згодом, зрозуміли, що орієнтація на білу армію Денікіна може не спрацювати в подальшому і вирішили підтримувати усіх, хто протистоїть більшовизму. В сторону Української Народної Республіки було відправлена вимога з боку Франції, про негайне розпуснення Директорії, усунення від влади її діячів та включення сформованої української армії до складу французької. Це було виголошено і на Паризькій мирній конференції, але зрозуміло, що українці не змогли на таке погодитись і тому по цьому питанню переговори були завершені, майже не почавшись. Держави Антанти у цьому регіоні певною мірою зрозуміли свою неспроможність подолати окрім самої армії більшовиків, ще й більшовицькі настрої тогочасного населення, тому на початку лютого 1919 року війська Антанти припинили боротьбу і в квітні цього ж року повністю покинули територію УНР [6]. Держави Антанти покинули територію Українською Народної Республіки – більшовицька Червона армія її зайняла: цим і закінчився розвиток відносин Директорії УНР з країнами Антанти.

Отже, варто зробити висновок проведеного аналізу відносин Української Народної Республіки з країнами Антанти. Спочатку діяльність Центральної Ради та її здобутки у відносинах з країнами Антанти. Щодо відношення Антанти до УНР, то її політика двоїста: підтримка УНР з одного боку, а з іншого допомога відновленню єдиної і неподільної Російської імперії. Політика УНР по відношенню до Антанти направлена на досягнення визнання Української Народної Республіки та допомога у боротьбі з більшовиками. Перший здобуток у відносинах – грудень 1917 року, а саме визнання Францією та Великобританією Української Народної Республіки де-факто, але це не заслуга Центральної Ради, а це звичайне намагання країн Антанти втримати Центральну Раді від переходу до співробітництва з Центральними державами. Прихід до влади Павла Скоропадського і його зовнішньополітична діяльність на чолі Української Держави, не є предметом нашого дослідження, але загалом і цей період не вважається продуктивністю відносин, адже країни Антанти взагалі не визнавали ні Українську Державу, ні владу П. Скоропадського. Відновлена Директорією в грудні 1918 року Українська Народна Республіка не мала чітко сформованих пріоритетів у веденні зовнішньої політики, існувало два напрямки координації дій: з країнами Антанти або з Радянською Росією. Інтервенція Антанти на територію Української Народної Республіки – проти більшовизму, УНР боролася теж проти більшовизму, але тим не менш Антанта підтримує Білу армію

А.Денікіна. Неспроможність білогвардійців дістатися кінця, розуміння Антантою безпричинність своїх дій призводять до їхнього відступу і повного захоплення Української Народної Республіки Червоною армією. На цьому припиняється як відносини УНР з Антантою, так і взагалі існування УНР.

ЛІТЕРАТУРА

1. Корновенко С.В., Морозов А.Г., Реєнт О.П. «Українська революція»: Навч.посібник.- Вінниця:Вид. «Фоліант», 2004. – с. 213-214.
2. Овсій І.О. Зовнішня політика України (від давніх часів до 1944 року): Навч.посібник. – 2-ге вид.– Київ: Либідь, 2002. – с. 198 – 200.
3. Копиленко О.Л., Копиленко М.Я. Держава і право України. 1917-1920: Навчальний посібник. – К.:Либідь, 1997. – с. 56.
4. Реєнт О.П., Коляда І.А. Україна між двома світовими війнами: К.: Школа, 2004. – с. 71-73.
5. Кульчицький С.В., Мицик Ю.А., Власов В.С. Історія України: Довідник. – К.: Літера ЛТД, 2010 – с. 367-368.

К. М. Шевчук,

студентка І курсу,

Донецький державний університет управління

ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОГО ПРАВОРОЗУМІННЯ: КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ОГЛЯД

Проблема праворозуміння є однією із центральних проблем не лише Теорії держави і права, а і юридичної науки в цілому. Найбільш чітко визначення сутності праворозуміння і є відправною точкою трактування усіх явищ правового життя суспільства: правосвідомості, правотворчості, законності і правопорядку, юридичної відповідальності тощо. Коло різноманітних визначень сутності і природи права є позитивним явищем в юридичній літературі і відображає досить високий рівень розвитку правової науки.

Кожна історична епоха виробляла своє розуміння права. В результаті сформувалася низка історично утверджених напрямів вчення про право, які у свою чергу суттєво вплинули на формування правової думки.

Традиційною є класифікація праворозуміння з огляду на філософсько-правовий спосіб його пізнання. У цьому зв'язку розрізняють: теологічну, природно-правову, історичну, позитивістську, нормативістську, соціологічну, психологічну, екзистенціалістську та інші школи праворозуміння [1, с. 195]. Сучасні наукові концепції (теорії) праворозуміння можна звести до трьох підходів:

1. Ідеологічний (аксіологічний), або природно-правовий: вихідна форма буття права – громадська свідомість; право – не тексти закону, а система ідей (понять) про загальнообов'язкові норми, права, обов'язки, заборони, природні умови їх виникнення та реалізації, порядок і форми захисту, яка є у громадській свідомості та орієнтована на моральні цінності. При такому підході право і закон розмежовуються, першість віддається праву як нормативно закріпленій